

**Česká školní inspekce
Pražský inspektorát
Arabská 683, 160 66 Praha 6**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIA-1844/24-A
Sp. zn. ČŠIA-S-320/24 A

Název	Základní škola T. G. Masaryka v Praze 12
Sídlo	Modřanská 1375, 143 00 Praha 4 - Modřany
E-mail	skola@zstgm-praha.cz
IČO	49 367 609
Identifikátor	600 037 118
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Jindřiška Kulišová
Zřizovatel	Městská část Praha 12
Místo inspekční činnosti	K Vltavě 115, Praha 12 Modřanská 1375, Praha 4
Inspekční činnost na místě	28. 5. 2024 – 3. 6. 2024

Inspekční činnost byla zahájena doručením oznámení o inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného základní školou podle § 174 odst. 2 písm. b) a c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Charakteristika

Příspěvková organizace Základní škola T. G. Masaryka v Praze 12 (dále „škola“) poskytuje vzdělávání a školské služby v základní škole (dále „ZŠ“), školní družině a školní jídelně.

Hlavním záměrem základního vzdělávání je vybavit žáky klíčovými kompetencemi využitelnými na dalších stupních vzdělávání a v běžném životě. Profilaci školy podporuje nabídka rozšířené výuky tělesné výchovy na druhém stupni se zaměřením na lehkou atletiku a míčové hry. Mezi další priority školy patří důraz na ochranu přírody a životního prostředí. K podpoře jazykového vzdělání žáků přispívá posílení časové dotace výuky cizích jazyků, anglický jazyk je vyučován od 1. ročníku a německý jazyk od 6. ročníku. Na dopolední vyučování vhodně navazuje činnost školní družiny.

K termínu inspekční činnosti se v ZŠ vzdělávalo 493 žáků v 18 třídách a 174 účastníků navštěvovalo 6 oddělení školní družiny. Nejvyšší povolený počet žáků (555) byl téměř naplněn. Přípravnou třídu navštěvovalo 15 dětí. Výrazný podíl z celkového počtu žáků (20 %) tvoří žáci se speciálními vzdělávacími potřebami (dále „SVP“) a odlišným mateřským jazykem (dále „OMJ“). Od posledního inspekčního hodnocení v roce 2020 došlo v ZŠ k mírnému nárůstu počtu žáků a tříd, zvýšil se počet žáků s OMJ a SVP.

Vzdělávání dětí a žáků probíhá v hlavní budově školy a na detašovaném pracovišti, kde jsou umístěny první a druhý ročník, přípravná třída a oddělení školní družiny.

Škola úspěšně naplňuje hlavní cíle mezinárodního programu Ekoškola.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Ředitelka školy (dále „ředitelka“) při své práci využívá dlouhodobé řídicí zkušenosti. Koncepce rozvoje školy se zaměřuje na zvyšování úrovně vzdělávání, budování pozitivního klimatu školy a na obnovu materiálně technického zázemí. Stanovené cíle se vedení školy daří postupně naplňovat např. v oblasti materiálních podmínek, škola opakovaně obhájila titul Ekoškola. Nadále však přetrvávají některé nedostatky v řízení školy zjištěné při předchozí inspekční činnosti, jež mají přímý dopad do kvality části vzdělávání. Částečně přetrvávají slabé stránky identifikované při minulé inspekční činnosti v roce 2020 týkající se metod a forem vzdělávání, kontrolní a hospitační činnosti a práce s výsledky vzdělávání.

V souladu se stanovenými cíli klade ředitelka důraz na vytvoření vstřícného komunikačního prostředí a příznivé pracovní atmosféry. Uplatňuje otevřený styl řízení, část svých kompetencí delegovala na své zástupce, vedoucí ročníkových a předmětových komisí a vedoucí vychovatelku školní družiny. Nastavená organizační struktura zcela neodpovídá podmínkám a velikosti školy, účinnost řídicích procesů snižuje kumulace funkce zástupkyně ředitelky a výchovné poradkyně. Pedagogičtí pracovníci se soustřeďují v metodických a ročníkových sdruženích, v nichž si vyměňují a sdílí pedagogické zkušenosti.

Kontrolní činnost probíhá podle stanoveného plánu a zahrnuje všechny oblasti školy, není však plně funkční. Na základě jednotlivých zjištění z hospitační činnosti jsou jen v některých případech přijímána konkrétní opatření a realizovány další metodické postupy. Není však zřejmé, jak je vyhodnocována jejich účinnost, což se projevuje odlišnou úrovní metodické a didaktické propracovanosti výuky jednotlivých vyučujících nebo ne zcela funkční pedagogickou diagnostikou zejména v oblasti vyvozování záměrů pro další pedagogické působení. Pouze část učitelů si prostřednictvím vzájemných hospitací poskytuje efektivní zpětnou vazbu o účinnosti a kvalitě výuky. Ředitelka sice projednává s pedagogickou radou záležitosti ohledně výchovně vzdělávacího procesu, není však zřejmé, zda jsou k jednotlivým zjištěním týkajícím se kvality výuky pravidelně přijímána potřebná opatření a zda je vyhodnocována jejich účinnost. Rovněž předložené záznamy z pedagogických rad tyto skutečnosti nedokládají.

Vzdělávání zajišťuje 31 učitelů, 13 asistentů pedagoga, šest vychovatelek a jedna psychologka. Téměř třetina učitelů nesplňuje podmínky odborné kvalifikace. Nekvalifikovanost a krátká pedagogická zkušenost se v některých případech negativně projeví přímo ve výuce, např. nízkou mírou zapojení žáků do vzdělávacích činností, nedostatečnou diferenciací vzdělávání s ohledem na individuální potřeby žáků a minimálním využitím didaktických pomůcek. Části nově přichozích a začínajících pedagogů sice poskytují metodickou i organizační pomoc uvádějící učitelé, ale tato podpora není v některých případech dostatečně účinná, což bylo patrné v průběhu vzdělávání.

Plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků (dále „DVPP“) vychází zejména z potřeb školy. Z inspekčního zjištění ale vyplývá, že v některých případech není DVPP dostatečně zaměřeno na aktivizační metody a formy ve výuce.

Při vzdělávání škola efektivně spolupracuje se zákonnými zástupci žáků a se zřizovatelem. Rodiče mají možnost podílet se na dění ve škole prostřednictvím spolku školy a školské rady. Vybrané kulturní, sportovní a ekologické aktivity a akce škola využívá k vytváření komunitní atmosféry. Dlouhodobě přínosnou spoluprací škola rozvíjí se sociálními partnery v oblasti bezpečnosti a prevence sociálně patologických jevů i s dalšími institucemi, které se podílejí na zkvalitnění vzdělávání. Profilaci školy účelně podporuje spolupráce se sportovními organizacemi a kluby, např. Asociace školních sportovních klubů, Univerzitní sportovní klub. Partnerský přístup k žákům, aktivní práce s pravidly a možnost ovlivňovat některé aspekty vzdělávání prostřednictvím práce žakovského parlamentu se pozitivně odráží v celkovém klimatu školy, škola se účastnila projektu Demokracie do škol. Pravidelné setkávání žáků v rámci Ekotýmu a spolupráce s organizacemi zaměřenými na environmentální vzdělávání podporuje kladný vztah žáků k životnímu prostředí, vede je k zodpovědnosti za své okolí a současně jim umožňuje spolupodílet se na fungování školy. Četné aktivity a projekty, např. Biodiverzita, Klimatické změny, vhodně podporují zaměření školy.

Finanční zdroje a materiální podmínky umožňují realizovat vzdělávání podle školních vzdělávacích programů. Škola disponuje dostačujícím vybavením, které je průběžně doplňováno a obnovováno. Jsou realizovány opravy a úpravy prostor školy. Environmentální vzdělávání žáků je realizováno i vhodným využíváním školních pozemků. Průběžně je uskutečňována modernizace vybavení učeben a dalších prostor, včetně obnovy učebních pomůcek. Využívání zrekonstruované učebny fyziky a počítačové učebny a polytechnické učebny napomáhá k efektivnímu průběhu vzdělávání. Škola má velmi dobré podmínky pro výuku tělesné výchovy i další rozvoj pohybových dovedností dětí a žáků, disponuje dvěma tělocvičnami, venkovním víceúčelovým hřištěm, má dvě volejbalová hřiště s umělým povrchem, čtyřproudovou dráhu pro běh na 60 metrů a rozběžiště na skok daleký. Profilaci školy se zaměřením na ekologickou výuku a výuku tělesné výchovy tak odpovídá vhodné zázemí i vybavení.

Škola podporuje zdravé stravovací návyky dětí a žáků zapojením do projektu Ovoce do škol a Mléko do škol. Poskytovaná strava je pestrá s využitím zdravých prospěšných surovin.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Ve struktuře a efektivitě průběhu vzdělávání na prvním i druhém stupni se vyskytovaly výrazné kvalitativní rozdíly. Hospitované vyučovací hodiny probíhaly převážně v pozitivní a přátelské pracovní atmosféře, vykazovaly však rozdílnou úroveň závislou na míře pedagogických zkušeností a odborné kvalifikaci jednotlivých pedagogů. Ojedinelé se ve výuce projevil i demotivující přístup pedagoga k žákům.

Vyučující v přípravné třídě vytvářela dětem prostor pro vlastní vyjádření podle jejich možností. Průběžně je oceňovala za snahu i dílčí pokrok a povzbuzovala je k následné aktivitě. Dominantně využívané postupy však byly málo efektivní, nevycházely z dětské volby a většinou nezajistily potřebnou individualizaci vzdělávání. Při realizovaných aktivitách byla dětem poskytována zpětná vazba, nevedla však k sebehodnocení ani k vzájemnému hodnocení, což dětem neumožňovalo uvědomění si vlastních úspěchů a posilování sebevědomí.

Vyučovací hodiny byly převážně organizačně a metodicky dobře připraveny a zvládnuty. Zvolené metody a formy odpovídaly charakteru probíraného učiva, stanovenému cíli, věku žáků a jejich schopnostem. V části výuky bylo zastoupené jejich účelné střídání a dařilo se udržovat zájem žáků o probírané učivo. V úvodu většiny sledovaných hodin pedagogové zvolili vhodnou motivaci ke vzbuzení zájmu o probírané učivo. Ve zdařilých hospitovaných hodinách vyučující kombinovali frontální výuku s řízeným rozhovorem a samostatnou prací žáků, v některých případech uplatňovali kooperaci při skupinové práci i práci ve dvojicích. Žáci v hodinách prokazovali dobrou úroveň zvládnutí probíraného učiva. Vyučující převážně využívali ocenění dílčích pokroků žáků formou pochvaly a povzbuzení.

Ve větší části sledované výuky byla efektivita vzdělávání nižší, převládala frontální výuka založená na dominantním postavení učitele. Kooperativní formy činností nebyly v hodinách uplatňovány nebo nebyly zcela účinné. Zvolené vzdělávací strategie vedly v některých případech k pasivitě některých žáků, podporovaly zejména rozvoj vědomostí a dovedností žáků, menší pozornost byla věnována formování jejich postojů. Kvalitu těchto hodin snižovaly některé dílčí metodické a didaktické nedostatky, např. nízká míra aktivizujících metod, scházející kooperace nebo nedostatečné využití stávajících znalostí žáků. Žáci většinou nebyli cíleně vedeni k odvozování nových poznatků, logickému myšlení, pochopení vzájemných souvislostí, samostatnosti při řešení zadaných úkolů a práci s různými zdroji informací. Efektivní rozvoj gramotností (čtenářské, matematické, informační), uvádění probíraného učiva do souvislostí s reálnou situací žáků a cílené vytváření postojů bylo zaznamenáno pouze v malé části hodin. Shrnutí učiva v závěru vyučovací hodiny neprobíhalo vždy efektivně nebo zcela scházelo. Žáci nebyli vedeni k posouzení kvality práce své i vrstevníků podle předem daných kritérií. Hodnocení pedagogů v závěru vyučovací hodiny bylo spíše formálního charakteru bez ověření splnění vzdělávacího cíle, většinou se jednalo o pochvalu několika žáků, někdy i celé třídy, postrádalo však formativní funkci. Pouze v některých hodinách bylo zaznamenáno využití diferenciovaných úkolů s ohledem na různé vzdělávací potřeby žáků, nebylo však dostatečně zohledněno rozdílné pracovní tempo a schopnosti jednotlivců. Efektivitu hodin snižovalo nízké využití didaktické techniky učiteli i žáky.

Jazykové vzdělávání v cizích jazycích směřovalo především k upevnění gramatických pravidel, k rozvoji receptivních řečových dovedností (poslech s porozuměním), žáci tak byli v minimální míře vedeni k procvičování aktivních řečových dovedností. Práce s textem byla zaměřena na identifikaci probíraného gramatického jevu i jako předloha verbálního projevu. Méně často však docházelo k rozvoji interaktivních řečových dovedností žáků a aplikaci probíraných jevů v reálné komunikační situaci, ne vždy byl využit potenciál malých skupin žáků.

Efektivní spolupráce asistentů pedagoga s vyučujícími probíhala ve většině vyučovacích hodin. V průběhu vzdělávání poskytovali asistenti pedagoga efektivní pomoc dětem a žákům s potřebou podpůrných opatření a zapojovali se do činností s ostatními dětmi a žáky ve třídě.

Rozmanitá nabídka projektů, vzdělávacích programů, školních a mimoškolních aktivit umožňuje žákům rozšiřovat a prohlubovat vědomosti a dovednosti v různých oblastech, podporuje prosociální vztahy mezi žáky i jejich sounáležitost se školou.

Zájmové vzdělávání ve školní družině vhodně navazuje na základní vzdělávání. Pozitivním znakem jsou četné akce, které přispívají k všestrannému rozvoji žáků. Řízené i spontánní činnosti a relaxace jsou přiměřeně časově rozvrženy. V jednotlivých odděleních školní družiny panovala příjemná atmosféra, sledované činnosti podporovaly vzájemnou spolupráci mezi žáky a přispívaly k posílení komunikativních a sociálních kompetencí.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Vedení pedagogické diagnostiky dětí v přípravné třídě není systematické. Vzdělávací pokroky nejsou pravidelně zaznamenávané, není nastavena systematická analýza aktuálního stavu rozvoje dítěte, v záznamech chybí i záměry pro další pedagogické působení. Takto vedené záznamy snižují možnost vyhodnocování účinnosti poskytované individuální intervence u některých jednotlivců.

Škola věnuje pozornost adaptaci žáků prvních ročníků na nové školní prostředí, což dokládají jejich vzdělávací výsledky cíleně zaměřené na podporu motivace k učení. Důraz je kladen zejména na nastavení a dodržování pravidel, škola nabízí i dostatečnou nabídku mimoškolních aktivit. K ověřování výsledků vzdělávání žáků škola využívá standardní nástroje (písemné a ústní zkoušení) či výstupy z předmětových projektů, které žáci prezentují. Ze záznamů z pedagogických rad a předmětových komisí je zřejmé, že v případě potřeby nedochází k podrobnějším analýzám k zefektivnění výukových postupů, není prováděna např. identifikace problémových celků učiva nebo zadání úloh. Z výběrového zjišťování testování ČŠI vyplývá, že žáci dosahují průměrných výsledků z předmětů matematika a český jazyk, není však zřejmé, jak škola s těmito zjištěními dále pracuje. Od předchozího inspekčního hodnocení přetrvává nejednotnost ve formách a četnosti poskytované zpětné vazby o úrovni dosažených znalostí a vědomostí žáků, což se projevuje např. na druhém stupni, kde jsou žáci přísněji hodnoceni v jednotlivých předmětech než na stupni prvním. Rozdílný přístup k hodnocení žáků a různá kvalita práce jednotlivých pedagogů se někdy negativně promítá do individuálních i mezipředmětových odchylek v celkovém hodnocení žáků. S celkovými výsledky žáků na vysvědčení, s výsledky jednotných přijímacích zkoušek na střední školy ani se zjištěními z externího hodnocení škola dále efektivně nepracuje. Součástí evaluace některých jednotlivců je i slovní sumativní hodnocení, které ovšem neobsahuje naznačení dalšího rozvoje žáka a doporučení, jak eliminovat případné neúspěchy. Výchovná opatření jsou ukládána uvážlivě, převažuje motivační charakter pochval a ocenění. Žáci jsou rovněž motivováni k účasti na soutěžích a olympiádách.

Škola průběžně identifikuje individuální potřeby žáků se SVP, OMJ i žáky ohrožené školním neúspěchem. Poskytuje žákům podporu formou prvotní pedagogické diagnostiky. Na základě doporučení školských poradenských zařízení realizuje i některá další podpůrná opatření, např. sestavování a vyhodnocování individuálních vzdělávacích plánů, podporu asistentem pedagoga. Pro reedukaci individuálních obtíží žáků škola zajišťuje doučování. Školní psychologka v indikovaných případech individuálně pracuje se žáky s výchovnými obtížemi, zákonným zástupcům i pedagogům poskytuje poradenské služby. Diferenciace a individualizace vzdělávání však byla ve vyučovacích hodinách zaznamenána pouze ojediněle, úprava způsobu hodnocení a očekávaných výstupů se ve výuce téměř neprojevila.

Nastavené preventivní mechanismy umožňují včas odhalovat a zachycovat různé formy rizikového chování. Důsledné sledování klimatu v třídních kolektivech napomáhá k včasnému zachycení problematického chování a umožňuje zahájení okamžité intervence. Škola cíleně a systematicky pracuje se vztahy v třídních kolektivech nejen při třídnických hodinách, ale i při pravidelných preventivních programech na aktuální témata ve spolupráci s externími organizacemi. Dodržování či upevňování nastavených pravidel slušného chování bylo zaznamenáno i v průběhu většiny hospitované výuky. Důležitou úlohu v předcházení negativním jevům představuje pestrá nabídka mimoškolních aktivit a kroužků.

Závěry

Vývoj školy

- od předchozího inspekčního hodnocení přetrvávají nedostatky v kontrolní systému školy, vyhodnocování vzdělávacích výsledků a efektivitě využívání metod a forem ve výuce
- zvýšil se počet žáků se SVP a OMJ

Silné stránky

- efektivní naplňování profilace školy v oblasti tělesné výchovy (1.1)
- účelná podpora environmentálního vzdělávání v rámci spolupráce se sociálními partnery (1.5)

Číselné označení odkazuje na kód kritéria v příslušné modifikaci. Znění kritéria je dostupné na adrese: kriteria.csicr.cz

Slabé stránky (oblasti ke zlepšení)

- nízká efektivita kontrolního systému vedení školy, nedostatečné metodické vedení učitelů (2.1)
- pedagogická diagnostika v přípravné třídě neobsahuje záměry pro další pedagogické působení (5.4)
- nižší míra metodické a didaktické propracovanosti části vyučovacích hodin, nedostatečné využití závěrů vyučovacích hodin ke zhodnocení naplnění vzdělávacích cílů včetně zapojení žáků do vzájemného hodnocení a sebereflexe (4.2)
- absence systematictější práce s výsledky vzdělávání žáků včetně stanovení konkrétních pedagogických opatření a vyhodnocení jejich účinnosti (5.1)

Číselné označení odkazuje na kód kritéria v příslušné modifikaci. Znění kritéria je dostupné na adrese: kriteria.csicr.cz

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- zefektivnit kontrolní a hospitační činnost, důsledně kontrolovat plnění stanovených opatření a vyhodnocovat jejich účinnost a dopady do kvality vzdělávání,
- vytvořit efektivní systém vyhodnocování výsledků vzdělávání, systematicky s výsledky žáků pracovat, průběžně vyhodnocovat účinnost přijatých opatření,
- vést pedagogickou diagnostiku ve všech vzdělávacích oblastech se záměry pro další vzdělávací činnost,
- ve vyšší míře uplatňovat diferenciaci a individualizaci ve výuce vzhledem k rozdílným schopnostem a pracovnímu tempu žáků,
- pracovat efektivně se závěry vyučovacích hodin, poskytovat prostor pro závěrečné shrnutí a vyhodnocení vzdělávacího cíle.

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá ředitelce školy ve lhůtě do 30 dnů od marného uplynutí lhůty pro podání připomínek k obsahu inspekční zprávy, resp. od doručení stanoviska k připomínkám, přijmout opatření k odstranění nedostatků zjištěných inspekční činností. Tyto nedostatky jsou formulovány v části slabé stránky (oblasti ke zlepšení). Ve stejné lhůtě písemně informujte Českou školní inspekci, jaká byla přijata opatření, a to prostřednictvím datové schránky (g7zais9).

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Zřizovací listina příspěvkové organizace Základní škola T. G. Masaryka v Praze 12 vydaná Městskou částí Praha 12 v úplném znění s účinností ke dni 1. 10. 2014
2. Rozhodnutí MHMP Č. j. MHMP 1195357/2018, ve věci návrhu na zápis změny v údajích vedených v rejstříku školských zařízení ze dne 30. 8. 2018 s účinností od 1. 9. 2018
3. Jmenování do funkce ředitelky Základní školy T. G. Masaryka v Praze 12, s účinností od 1. 8. 2018
4. Koncepce školy a hlavní úkoly pro školní rok 2023/2024
5. Školní vzdělávací programy platný v termínu inspekční činnosti
6. Školní řád platný v termínu inspekční činnosti
7. Vnitřní řád školní družiny platný v termínu inspekční činnosti
8. Přehled o DVPP platný k termínu inspekční činnosti
9. Záznamy pedagogické diagnostiky vedené k termínu inspekční činnosti
10. Rozvrh vyučovacích hodin platný k termínu inspekční činnosti
11. Výběr z evidence žáků (školní matrika) vedené k termínu inspekční činnosti
12. Výroční zpráva o činnosti školy 2021/2022 a 2022/2023
13. Výběr třídních knih ZŠ vedených ve školním roce 2023/2024 k termínu inspekční činnosti
14. Výběr z personální dokumentace pedagogických pracovníků vedené k termínu inspekční činnosti

15. Výběr z dokumentace žáků se SVP
16. Preventivní program pro školní rok 2023/2024

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete prostřednictvím datové schránky (g7zais9), a to k rukám ředitele inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Kateřina Poláková, školní inspektorka, vedoucí inspekčního týmu

Ing. Dana Dalešická, školní inspektorka

Mgr. Petra Prokopová Machalová, školní inspektorka

Bc. Hana Vejdovská, kontrolní pracovnice

24. 6. 2024